

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 24-5 травня 2019 року)

Одеса -2019

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства // Матеріали III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 24-25 травня 2019 р.) 94 с.

Рецензенти:

Скловський Ігор Зіновійович - доктор філософських наук, професор кафедри суспільних наук Центральноукраїнського національного технічного університету

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 27 травня 2019 року)

Цибра Микола Федорович (Одеса) – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

ЩОДО ТВОРЧОСТІ

Творчість як один з типів діяльності людини в певній мірі детермінована законами еволюції людини та закономірностями соціальної еволюції.

Наявність у людини «центрів задоволення» обумовило появу цілком особливих, притаманних тільки людині, потреб в отриманні специфічної інформації, яка б визивала у людині емоційно розфарбовані почуття.

Діяльність людей носить вкрай багатоманітний, багатоплановий характер. Творчість - особливий, унікальний за суттю тип діяльності людини, що виділяється своїм результатом – створенням чогось принципово нового, соціально значущого, несхожого з тим, що існувало раніше.

У філософії немає поки єдиної загальної концепції творчості, але більшість дослідників сходяться на своєрідності процесу творчості як одномоментного акту збагнення внутрішніх зв'язків того чи іншого явища т. т. структури, функціонального використання тощо. Схожість, одномоментності-стислості процесу творчості в неймовірно різноманітних видах діяльності слугує доказом єдності (однонаправленості) роботи всіх психічних сфер головного мозку (свідомості, під- та позасвідомості). В той же час, пробіск творчих дій у поведінці вищих видів живого, що описується етологією, доводять глибокі (долюдські) коріння еволюції творчих видів діяльності, фундаментальність установок законів природи на максимальне використання нових зв'язків та відношень в природі, як надфізіологічний каталізатор будь-яких процесів життєзабезпечення.

Але якщо у приматів (і низки інших видів) творчість немов би випадковий епізод у поведінці, жорстко канонізованим видів інстинктами і т. інш. генетично передаваними програмами, то для людини, починаючи з гомінід, творчість один з основних, детермінованих законами еволюції природи рушій прогресуючої соціальної еволюції.

Люди, вступаючи до життя, застають світ культури, створений попередніми поколіннями, який детермінує діяльність нових поколінь як сукупністю готових предметів, так і функціонуючими формами діяльності, які склалися на той час. З дитинства, оволодіваючи сумою знань та навичок, які накопичені у попередні епохи, людина, постійно знаходячись в процесі діяльності, також постійно детерміновано і спонтанно творить, відкриваючи для себе щось нове, забезпечуючи таким чином, безперервне прирощування своїх знань. Нездатність людини генетичним шляхом передавати накопичену інформацію діалектично забезпечує багатоваріантність поведінки, що дозволяє кожній особі в максимальній ступені проявляти притаманні їй творчі потенції.

Розвиток способів життєзабезпечення давало людству на певному етапі існування антропосоціогенеза хоча б окремі короткі періоди існування, які б дозволяли окремим членам співтовариства займатися видами діяльності, що не пов'язані напряму з задоволенням вітальних потреб. Якщо до цього творчість індивіда була детермінована направленістю основною діяльністю та слугувала тільки «потребам вдосконалення технологій» цієї діяльності, то тут припустимо моделювання диференціації мотивів актів творчості. Оскільки діяльність особи в такі періоди детермінувалася різними об'єктивними закономірностями, в т.ч. потребою в одержанні нової інформації так звана «пошукова активність».

Правомірність постулювання тривалості періоду нерозчленованого виду пізнавальної діяльності людини, яка містила в собі і логічне розуміння того, що відбувається, і одночасно ірраційне, чуттєве сприйняття новизни будь-якого явища, витікає з низки моментів. У тому числі з необхідності тривалого еволюційного формування функціональної асиметрії півкуль головного мозку людини, яка відсутня у інших видів живого, що і призвело до появи одного з складних та загадкових аспектів творчості – інтуїції.

Значної гостроти та протилежної полярності висновків досягла в останні часи полеміка про схожість та різницю науки і мистецтва.

Загальність виникає в першу чергу з одного і того ж гносеологічного кореня пізнавальної діяльності. З загального рушійного моменту – актив творчості, без наслідків якого, т.т. без появи принципово нового знання в науці, нових варіантів відображення життя та форм їх подання в мистецтві, припиниться їх еволюція.

До речі цей загальний метод розвитку – творчість в переважаючій більшості випадків аналогічна «до коми». Однаковий в послідовності дії: власне акт творчості (озаріння, інсайт тощо) з наступною «технологічною обробкою», доведення до загальноновизнаних «споживацьких» параметрів, - в ступені прояву: від звичайного розміреного стилю роботи в часи занять до значно рідшого прояву - до надпродуктивного стану психіки натхнення, під час якого народжуються великі наукові ідеї, створюються шедеври мистецтва.

Причому натхнення є ще і надзвичайно цікавим для вивчення психосоматичного стану, що супроводжується значними відхиленнями від норми (температура, тиск, пульс, сприйняття, тривалість часу, галюцинації тощо).

Зафіксовані численні випадки творчості увісні, причому вони приводять до переконання, що схожі факти не містить неприродного та підтверджують гіпотезу про існування періодів інтенсивної роботи всіх сфер головного мозку під час сну людини. Інтуїція проявляється не тільки в художньому баченні світу, але є невід'ємним елементом наукової творчості.

Особливого підходу до аналізу вимагає не зовсім вписуюча в логіку буденної свідомості різновид творчості: мистецтво заради мистецтва. Такі форми чистого мистецтва мають право на життя, виконують приватні спеціальні функції, еволюціонують за своїм іманентними законами, інколи колапсуючи та зникаючи.

Але у будь-якому випадку будь-який різновид мистецтва розвивається на основі принципа самосполучення з еволюцією соціума. Поява будь-якого опусу повинна виникати з роздумів автора про життя та переживання ним мук, пристрастей, суперечностей соціуму. Без всього цього- музика – це просто більш чи менш приємний шум, написана картина – кольорова фотографія.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лотман Ю. М. Об искусстве / Ю. М. Лотман. –СПб: Искусство, 1998. -704 с.
- 2.Цыбра Н. Ф. Самоутверждение личности. (Социально-философский анализ)/ Н.Ф. Цыбра.-Киев-Одесса: Вища школа, 1989. 192 с.
3. Цибра М. Ф. Метанойя./ М. Ф.Цибра.- Одеса: Астропринт, 2006. 184 с.

Секція 4

КУЛЬТУРА БІЗНЕСУ В УМОВАХ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

*Іванчук Валерія Володимирівна (Одеса) - студентка факультету іноземних мов
Університету Ушинського,*

*Хомицька Орина Геннадіївна (Одеса) - студентка факультету іноземних мов
Університету Ушинського,*

*Петінова Оксана Борисівна (Одеса) - доктор філософських наук, професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету
Ушинського*

МОЛОДЬ ТА СНІД (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)